

De aanbidding in het Nieuwe Testament

Raymond R. Hausoul

Aanbidding, het hart van de gemeente

De aanbidding en lof is een van de elementen van onze gemeentelijke samenkomsten. We bezoeken de samenkomsten niet zomaar. Het is de plaats waar we samenkomen om met alle aanwezigen het aangezicht van God te zoeken. Hem willen we ontmoeten. Hij alleen mag op dat moment onze lof en eer ontvangen. We bezoeken de samenkomst niet enkel om zelf persoonlijke opbouw te vinden en te luisteren naar de preek, maar om ook samen de overwinning van Christus over de vijand te vieren en Hem te aanbidden. Het Woord van God motiveert ons er honderden keren voor: 'Loof de Heer!' Als we het Oude en Nieuwe Testament lezen, ontdekken we al snel meer van zulke oproepen zoals: loof, prijs, breng lof, zegen, dank, aanbid, zing een nieuw lied, verheug, eer, dien, verheerlijkt, enz... Steeds weer opnieuw wijzen de bijbelschrijvers erop dat deze aspecten een cruciale rol vormen in het leven van al de gelovigen. De oproepen zijn zo talrijk, dat we ze niet mogen zien als een oproep voor een paar enkelingen. Het gaat om een universele oproep aan het hele volk Gods!

Persoonlijk en samen

Aanbidding kan heel persoonlijk zijn, maar haar gebruikelijke plaats is in de samenkomst van de gelovigen (vgl. Ps35:18; 96:3). Want God heeft zich in onze tijd niet maar een paar enkelingen, maar de hele gemeente verworven, met als doel dat 'jullie de voortreffelijkheden van Hem bekend zouden maken die jullie uit de duisternis heeft geroepen tot zijn wonderbare licht' (1Pt2:9). Alle gelovigen, niemand uitgesloten, worden door de heilige Geest uitgenodigd om er gehoor aan te geven.

Het hoofddoel van onze aanbidding bestaat erin om God te verblijden, Hem welgevallig te zijn. Zoals ouders die hun kinderen liefhebben, er vreugde aan hebben als hun kinderen bij hen zijn, verheugt ook God zich als zijn kinderen in lof, aanbidding en liefde verenigd aanwezig zijn voor zijn aangezicht. De Vader verlangt ernaar dat zijn kinderen Hem in Geest en waarheid aanbidden. Zulk een relatie van de Vader tot de gelovige is nieuw in het Nieuwe Testament. We vinden dat niet terug in het Oude Testament, waar God enkel in verbinding met het hele volk 'Vader' genoemd werd. Toch willen we de Vader niet alleen in ons uppie aanbidden. We gaan naar de gemeente, om openbaar en tezamen datgene te uiten, wat ons de hele week min of meer heeft beziggehouden: Gods heerlijkheid in ons leven. Elk gemeentelid voegt aan die aanbidding van God iets toe.¹ Zelfs een gebed, dankzegging of lofprijs kan daartoe aanzetten. Alle communicatievormen tot God zijn welkom. Calvin zegt zelfs scherp dat degenen die niet in de heilige samenkomsten bidden, ook niet weten wat het betekent om thuis alleen te bidden.² De Heer dient verheerlijkt te worden in onze samenkomst, door datgene dat elk gemeentelid immers uit zijn eigen persoonlijke wandel met de Heer deelt met de medegelovigen. Dat is gemeenschappelijke aanbidding. We staan op dat moment voor God en zijn bereid om Hem als dienaars te dienen en te verheerlijken. Een goede vraag die we onszelf mogen stellen: **Wanneer is mij voor het laatst een heilig respect voor God bewust geworden?** Of: **Wanneer heb ik mij voor de laatste keer verbaasd in Gods karakter en doen?** Als de heilige Geest ons God zo openbaart zoals Hij werkelijk in zijn volheid is, ontstaat er bij ons zulk een grote verwondering dat we ons automatisch verbazen en enthousiast voor Hem

1W. Wiersbe, *Real Worship. Tradition in Transition* (Louisville:Westminster, 1986), 97.

2J. Calvin, *Unterricht in der christliche Religion. Institutio Christiana Religionis* (Neukirchen-Vluyn:Neukirchener Verlag, 1988), 594.

worden.

Een sleutelprincipe

Een sleutelprincipe voor onze aanbidding in de samenkomst vinden we helder verwoord in Dt16:16, waar we over de Israëlieten lezen dat ze drie keer per jaar naar Jeruzalem gaan om voor het aangezicht van God te verschijnen: 'Driemaal per jaar zal ieder die onder u van het mannelijk geslacht is, voor het aangezicht van Jahweh, uw God, verschijnen op de plaats die Hij verkiezen zal: op het feest der ongezuurde broden, op het feest der weken en op het loofhuttenfeest.' Vervolgens voegt de schrijver de – ook voor ons – belangrijke woorden toe: 'Maar hij zal dan niet met lege handen voor het aangezicht van Jahweh verschijnen: ieder naar zijn vermogen, naar de zegen die Jahweh, uw God, u gegeven heeft' (Dt16:16b-17).

Als de Israëliet naar de tempel te Jeruzalem ging, deed hij dit om God te eren. Hij wilde Hem aanbidden, danken en loven met zijn offer waarmee hij voor het aangezicht van de Heer verscheen. De sleutelgedachte van zijn godsdienst was voor God. Indien we met deze principiële houding voor God verschijnen, verandert ons perspectief volledig. Dan zal ik niet teleurgesteld uit de samenkomst gaan, als de preek me bijvoorbeeld niet heeft aangesproken of als ik niets aan de zang heb gehad. Ik zal niet teleurgesteld zijn als ik niet de beste en diepgaandste gesprekken met mijn medegelovigen heb gehad – hoe belangrijk die gesprekken ook zijn. Ook zal ik niet teleurgesteld zijn als ik de tegenwoordigheid van God niet echt heb gevoeld of gemerkt. Vanaf het ogenblik dat God van ons verlangt dat we Hem aanbidden, mogen we niet wachten tot wij onszelf er goed bij voelen of het logisch vinden. Net zoals we niet wachten met het betalen van onze belastingen aan de overheid, tot we ons er happy bij voelen, mogen we dus ook niet wachten totdat we ons happy voelen of een aandrang bespeuren om God te eren. Op het moment dat onze aanbidding enkel maar nog geijkt wordt aan het voel-ik-mij-er-zelf-goed-bij-gevoel, is ze niet meer primair op God maar op onszelf gericht. Veel van de lof- en aanbiddingsliederen in de Bijbel en geschiedenis, ontstonden in een periode van veel smart en leed. Zo werd de kostbare lofprijs van Paulus en Silas gezongen in de gevangenis van Filippi (Hd16:25). Welk een offer brachten deze twee mannen! Iedereen kan zingen als de gevangenisdeuren zich openen en men vrijgelaten wordt. Maar deze twee godsmannen zongen zelfs toen ze vastzaten in de gevangenis en hun lichamen gemerkt waren door de vele geselingen (vs22-23). Als we onze offerprijs vergelijken met die van Paulus en Silas, of met de prijs die velen van onze geestelijke voorvaders betaalden voor het aanbidden van de enige en waarachtige God, vallen onze offers vaak in het niet. Velen van hen betaalden met hun leven of werden in de verbanning gestuurd ingevolge de deelname aan één christelijke samenkomst! Het leed dat deze gelovigen moesten doorstaan voor hun aanbidding, kunnen we tot op heden nog terugvinden in de geschiedkundige boeken en historische romans. Het ging hun echter niet om de eigen eer, maar om Gods eer. Alles hadden ze ervoor over om voor het aangezicht van God te verschijnen; verdrukking, noch honger of het zwaard kon hen ervan scheiden. Welk een aanbidding!

De weg naar de veelvuldige aanbidding

Ons ultieme doel van de aanbidding is het zien van de Heer. Een formule om dit te bereiken, bestaat niet, hoezeer aanbiddingsleiders er ook naar verlangen. Vaak wordt wel van de aanbiddingsleider verwacht dat hij de gemeente in aanbidding brengt. Sorge schrijft:³

3B. Sorge, *Ontdekkingstocht naar Aanbidding* (Ommen:Kingdom Ministries, 2003), 38-39.

‘We zijn als een koude motor op een wintermorgen, de aanbiddingsleider is als de chauffeur van een type auto uit het begin van de twintigste eeuw die probeert het ding te starten door de motor aan te zwingelen. Een paar slagen, wat gesputter en dan niets. Nog een paar slagen, gesputter, gekuch, gesputter, gekuch en dan sterft het geluid weg. Nog een keer aanzwengelen en tenslotte komt er iets op gang.’

Aanbidding is geen muzikale activiteit of wat dan ook. Het is een keuze van het hart. Het is een vrije keuze van elke mens. De Vader verlangt naar hen die Hem in geest en waarheid willen aanbidden (Jh4:23-24). De zwaarte van de samenkomst kan en mag vandaar niet enkel worden gelegd op de schouders van de aanbiddingsleider. Iedereen die de samenkomst bijwoont, is verantwoordelijk voor de aanbidding van God. We zijn allemaal priesters van de Allerhoogste en dienen vandaar onze verantwoordelijkheid tegenover onze Heer te respecteren.

Zelfs in de tijd van het Oude Testament ging het God om meer dan enkel offers. Het ging om het brengen van offers met een rein hart. De mens heeft een aangeboren behoefte om zich toe te wijden aan doelen die hoger zijn dan zichzelf. Sommigen hebben de mens dan ook een religieus wezen genoemd. Overal waar mensen leven, bestaan religies. En als de mens niet de onvergankelijke en heerlijke God aanbidt, dan aanbidt hij het beeld van het maaksel van God: ‘van een vergankelijk mens, van vogels, van viervoetige en van kruipende dieren’ (Rm1:23). Als mensen hun Schepper niet aanbidden, aanbidden ze onherroepelijk een realiteit die de aanbidding niet waard is. Wat is dan nog het nut van ons leven? ‘Laat ons eten en drinken, want morgen sterven we’, is dan het enige wat ons nog inspireert (1Ko15:32). Op deze wijze aanbidden velen bijvoorbeeld hun huis, auto, partner of portemonnee. De mensheid lijkt slechts twee alternatieven te hebben: oftewel God aanbidden en waarlijk mens zijn, oftewel iets anders aanbidden en zichzelf als mens vernietigen. Daarom roepen we elkaar in de gemeente op: ‘aanbid God!’ of om het op zijn Hebreeuws te zeggen: **Halleluja!**